

Inatsisissamut siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit naliginnaasut1. Aallaqqaasiut

Inatsisartut 2012-mi upernaakkut ataatsimiinneranni Inatsisartut aalajangiiffigisassaannik siunnersuuteqartoqarpoq, tassani Naalakkersuisut peqquneqarlutik imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnej sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaannut allannguutissamik siunnersuuteqaqqullugit, imigassanik kimittuunik kimikitsunillu aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnej unnukut nalunaaqutaq qulingiluanut matusartussanngorlugu ullut tamaasa (UPA 2012/89)

Inatsisartut 2012-mi ukiakkut ataatsimiimmata Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq isumaliutissiissuteqarpoq aalajangiiffigisassatut siunnersuut pillugu (EM 2012/89). Ataatsimiititaliap tamarmiusup imigassanik kimittuunik kimikitsunillu aalakoornartortalinnik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaa taperserpaa taamaallaalli tallimannngornikkut arfininnngornikkullu. Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaq aalajangiiffigisassatut siunnersuummut allannguutissamik imatut oqaasertalimmik siunnersuuteqarpoq:

"Imigassamik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnej sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr.11, 11.november 2000-imeersumi §§ 11 aamma 12-imi imigassanik kimittuunik kimikitsunillu nioqquteqarnermi piffissaliussat tuniniaaffiusartut ataasinngornermiit sapaat ilanngullugu nal. 21.00-ip tungaanut sivitsorneqarnissaat siunertaralugu allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut". Allannguutissatut siunnersuut Inatsisartuni akuerineqarpoq ulloq 14. november 2012.

Qaammatit arlalialunnguit ingerlareersut, 2013-mi marsip qaammataani, Inatsisartunut qinersisoqarpoq taavalu qinersereernerup kingorna Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuut eqqarsaatigalugu Inatsisartut aalajangerannit qilersorsimajunnaarput. Inatsisartunili partiit tamarluinnarmik aalajangiiffigisassatut siunnersuummut aalajangeeqataanikummata, pissusissamisoorumik isigineqarpoq Inatsisip atortussanngortinneqarnissaa.

Kingusinnerusukkulli ataatsimiinnermi, 2016-mi ukiakkut ataatsimiinnermi, Naalakkersuisut aatsaat inatsisissatut siunnersuummik aatsaat saqqummiussaqrput (EM2016/122) Inatsisartut ammasarfiit sivitsornissaannut aalajangeriigaat ilaannakoortumik taamaallaat tassani

malinneqarpoq. Siunnersuulli aamma imaqarpoq allannguutissanik allanik arlaqartunik ilaalluni imigassamik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnej sassaallertarnerlu pillugit killilersuutaareersut ilaannik sakkortunerulersitsinerit. Tamakku tamakkiisumik taparserneqanngitsoorput taamaattumik Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuusiartik tunuartippaat.

Nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnissaa pillugu Inatsisartut tamarmiusut isumaqatigiillutik aalajangerneranniit ukiut sisamat sinnerlugit ingerlariillartullu aalajangerneq taamaasilluni suli atortussanngortinneqanngilaq.

Matuma inatsisissatut siunnersuutip tamanna aaqgeriariarpaa, aalajangernikuuneq ataqqillugu, Inatsisartut tamarmiullutik tunuliquataaffigisaat.

Inatsisissatut siunnersuutip akuerineqarneratigut peqataanik nioqquteqarnerup sivitsorneqarnera imigassamik atuinnermut tamarmiusumut qanoq sunniuteqarnerata ersersinneqarnissaa misilittaqaarfigineqalissaaq. Misilittakkat tamaattut pingaaruteqarput tunngavissatut siunissami imigassamut politikkipisaaq nutarternissaanut.

Maannamut nioqquteqartarnerup sivitsorneqartarnera allanut ilaatillugu aalajangerneqartarsimavoq, inatsimillu nutarterinnermut peqataatinneqartarsimavoq taamaattumik aamma allat allanngortitsinnermut ilaatinneqartut imigassamik atuinnermut sunniuteqartarsimassajunnaarsippat taamaattumik aamma ajornakusoorpoq oqaatigissallugu sivitsuinerup kisimi sunarpiaq sunniutigisimassaneraa.

Maannakkulli misilittakkat maani aamma Sverigemilu takussutippasippaat, nioqquteqarnermik sivitsuinerup kinguneranik imigassamik atuneq ataatsimut isigalugu annertusineq ajortoq imaluunniit annikitsuinnarmik annertusisartoq.

Agguaqatigiisillugu Kalaallit Nunaanni imigassamik atuneq ukiuni arlaqalersuni appariartorsimavoq maannakkullu assersuutigalugu Danmarkimut naleqqiullugu appasinnerulluni. Taamaakkaluartorli imigassamik atueriaaseq suli ajornartorsiuutigaarput, imertoqartarmat aalakoornarjussuarusulluni: Amerlavallaat killeqanngitsumik imertarput, imigassartuleraangamik.

Ajornanngippat angusariaqarput imigassap inuulluarniutitut atorneqartalernissaa, ulluni naliginnarni imertakkatut nuannattoqarneranilu, kisianni killilimmik. Inuulluarniutaassaaq pissusissamisoortumik akisussaassusilimmillu atorneqartartoq, tassa killilimmik.

Imigassamut politikkipisaaq tunngatillugu suliniuteqarnermi tamakku isiginiarneqartariaqarput.

Killilersuinerilli atuuttut arlallit aalakuupallanniarluni imertarnermut sunniuteqartut imatut oqaatigineqarsinnaanngillat, ilaannilu apeqqutaavoq, killormut sunniuteqaannartannginnersut. Imigassamut politikkimut tunngatillugu suliniuteqarnermi tamakku isiginiarneqartariaqarput.

Nioqquteqarsinnaanerup nalaani killilersuinerit atuuttut annertoorsuarmik pisiortornissamut kajumissaataapput, tamatumalu aqunnissaa ajornaatsuinnaanngilaq. Puiaasat eqqunneqareeraangata ussernissaannut ussernartoq takkuttarpoq - aamma puiaasat kingusinnerusukkut imigassatut eqqarsaatigisat ilanngullugit. Killilersuinerit taamaasilluni pissutaaqataasarput aalakuupallanniarluni imertarnermut, siunertaq uniorlugu.

Neriutigaarput manna siunnersuut iluaqutaajumaartoq imigassamik atuisarnerup pissusissamisoornerulernissaanut imipallattarnerullu millisinnissaanut, ataatsimut katillugu imigassaq imerneqartartoq annerusumik allisinnikkaluarlugu.

Peqataanik neriutigaarput siunnersuutip kinguneranik imigassamik aalakoornartortalimmik nioqquteqarneq siammarnerusinnaalerumaartoq, "Imigassarsiniarlutik tullerriaarlutik utaqqisartut" killeqartilerlugit, taamatullu aamma siunnersuutip kinguneranik naatsorsuutigineqarpoq anngiortumik imigassamik aalakoornartortalimmik nioqquteqartarnerit annikillisinneqarumaartut.

Taavalu aamma minnerunngitsumik siunnersuutip kinguneranik nunami innuttaasut kiffaannngissuseqarnerulissapput pisiniarnissaminnut, pisiniartalerlutik piffissami iluarinerpaasaminni.

Oqaatigeriikkatsit siunnersuuteqarnermi siunertaavoq Inatsisartut tamarmiullutik 2012-mi aalajanginganik piviusunngortitsiniarnissaq. Siunnersuuteqartulli aamma ammaffigaat nioqquteqarnerup suli sivisunerulersinneqarsinnaanissaa, niuertarfiit imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartartut ammanertik tamakkerlugu nioqquteqarsinnaanngortillugit. Taamatut nioqquteqarsinnaanermik sivitsuineq pisinnaavoq allannguutissatut siunnersuutip saqqummiunneqarneraniit.

2. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

a) Inatsit atuuttoq

Ullumikkut imigassanik kimittuunik kimikittunillu nioqquteqarnermi malittarisassat naleqqussaataasut naapertorlugit nioqquteqarneq pisinnaassaaq ataasinngornermiit tallimanngornermut piffissami nal. 09.00-miit 18.00-mut, arfininngornikkullu nal. 09.00-miit 13.00-mut.

Sapaassuarni nalliuttuni, juulliaqqami, ukiutoqqami, Kunngit Pingasut ulluanni kiisalu Kalaallit Inuiattut Ulluanni (ullortunermi) imigassanik nioqquteqarneq inerteqqutaavoq.

Inatsimmi uani "imigassat kimittuut" tassaapput imigassat aalakoornartortallit suulluunniit 4,10 volumenprocentinik taakkuluunniit sinnerlugit kimittutigisunik aalakoornartortallit. Inatsimmi uani "imigassat kimikittut" tassaapput imigassat aalakoornartortallit suulluunniit 4,10 aamma 2,25 procentimik aalakoornartortallit.

Imigassanik kimittuunik kimikitsunillu sassaalliinermi malittarisassat allat atuupput.

b) Siunnersuut

Siunnersuutip kinguneranik imigassanik kimittuunik kimikittunillu nioqquteqartarfik piffissaq sivitsorneqassaaq, nioqquteqarneq pisartussanngorlugu tallimangornermi arfininngornermilu nal. 21.00 tikillugu.

Sapaassuarni nalliuttuni, juulliaqqami, ukiutoqqami, Kunngit Pingasut ulluanni kiisalu Kalaallit Inuiattut Ulluanni (ullortunermi) imigassanik nioqquteqarneq inerteqqutaavoq.

Inatsisissatut siunnersuut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu	
<i>Oqaaseqatigiit atuuttut</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
	§ 1 Imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarneq sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 11. november 2000-imeersoq allanngortinneqartoq inatsisartut inatsisaat nr. 3 31.maj 2001-meersoq aqcutigalugu, imatut allannguuteqassaaq:
§ 11, imm.1: Imigassanik kimittuunik nioqquteqarneq ataasinngornermiit tallimangorneq ilanngullugu nal. 09.00-imiit nal. 18.00-imut, arfininngornikkut nal. 09.00-imiit 13.00-imut pisinnaavoq, taamaattoq tak. imm. 3.	1. § 11, imm. 1, imatut oqaasertaliorneqassaaq: ” Imigassanik kimittuunik nioqquteqarneq ataasinngornermiit sisamanngornermut nal. 09.00-miit nal. 18.00-mut aamma tallimangornermiit arfininngornermut nal. 09.00-miit nal. 21.00-mut pisassaaq”
§ 12, imm. 1:	2. § 12, imm. 1, imatut oqaasertaliorneqassaaq:

<p>Imigassanik kimikitsut nioqputigineqarsinnaapput ataasinngornermiit tallimannorneq ilannullugu nal. 09.00-imiit nal. 18.00-imut, arfininnornikkulli nal. 9.00-imiit 13.00-imut pisinnaavoq.</p>	<p>” Imigassanik kimikitsut nioqputigineqarneq pisassaaq ataasinngornermiit sisamannorneq ilannullugu nal. 09.00-imiit nal. 18.00-imut, tallimannornikkulli nal. 9.00-imiit 21.00-imut pisinnaavoq”.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartut Inatsisaat atortuulersinneqassaaq ulloq 1. agusti 2017.</p>

3. Aningaasatigut allaffissornikkullu pisortanut kingunissai

Siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu anginerusumik Namminersorlutik Oqartussanut kommuninulluunniit kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Naatsorsuutigineqanngilaq siunnersuutip kinguneranik imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq imatut annertusiumaartoq (annertuumik) taamaasilluni aamma imigassap akitsuutaanik landskarsip isertittagaasa amerlingaatsiarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq. (Aamma takuuk titarnertaat tallimaat innuttaasut peqqissusaannut kingunissaanut tunngasoq).

4. Inuussutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu anginerusumik inuussutissarsiortunut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Tusarniaanermullu atatillugu akissutini tiguneqartuni, Pisiffimmiit kiisalu Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata akunnittarfiit neriniartarfiillu pillugit brancheudvalgianit, naatsorsuutigineqarpoq imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarneq nikiallakkumaartoq, niuertarfinnut iluaqutaasumik neriniartarfinnulli akorngutaasumik.

5. Avaangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusaannut kingunissai

Inatsisissatut siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu kinguneqassanngilaq. Innuttaasut peqqississusaannut inatsisissatut siunnersuut kinguneqassappat apeqqutaavoq imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermut ammarsarfiit sivitsornissaannut siunnersuutaasup kingunerissaneraa imigassanik aalakoornartortalinnik atuinerup qaffannera aamma aalakoornarluni impallattarneq allissanersoq imaluunniit paarlattuanik millissanersoq.

Misissuinerit takutippaat imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnerup killilersorneqarnera pissutaalluni imigassamik atuineq aamma ajornartorsiutit imigassamut aalakoornartortalimmuut attuumassuteqarsinnaasut allat killilersimaarneqartartut. Sunniutaali nikerartarpoq apeqqutaalluni killileruinerup suunera. Nioqquteqarnerup sivitsorneqarnerata kinguneri misissuinerit arlallit takutippaat. Taakkuli amerlanersaat tunngapput sassaalliisarfiit matusarnerannut tassa imerniartarfiit. Taakkunani misilittakkat imaliallaannaq niuertarfinni ualip naanerani unnoqqaakkullu nioqquteqartarfiit sivitsornissaannut siunnersuutigineqartumut nuunneqarsinnaanngillat. Taamaakkaluartorli niuertarfinni nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnera pillugu misissuinerinik ataasiakkaanik peqarpoq. Taakkunanili pineqarput, imigassanik aalakoornartortalinnik niuertarfinni nioqquteqarfiusinnaasut ullut amerlassusaat taakkunanili misissuinerini inernerit siunnersuummut saqqummiunneqartumut nuunneqarsinnaanngillat. Sverigemili systembolagimi 2000-tikkut aallartilaartut ammasarfinnik sivitsuinerini misilittakkat immaqa qiviassallugit pissanganarsinnaavoq. Ukiuni arlalinni arfininngornikkut matoqqasariaqarluni, ammasarfiit sivitsorneqarput aamma arfininngornikkut nalunaaqutaq 10.00-miit 15-mut ammasartussanngorlugit. Tamatuma - malunnartumik - sivitsuinerup nassataanik nioqqutigineqartartut amerlipput, 3,6 %-ili qaangernagu.

Kalaallit Nunaanni misilittakkatut oqaatigineqarsinnaapput 1992-ip naalerneraniit 2001-p aallartinnerata tungaanut imigassanik kimittuunik pisisinnaanikuuneq piffissami ataasinngornermiit tallimannngornermut nal. 12.00-miit 18.00-mut kiisalu arfininngornikkut nal. 11.00-miit 13.00-mut, imigassanilli kimikittunik (ilanngullugit immiaaqqat 3,6 % ataallugu kimittussusillit) sukkulluunniit pisiniarneqarsinnaanikuupput (niuertarfiit ammanerisa nalaani). Kisianni Inatsisartut Inatsisaata atuuttup atuutilerneratigut imigassanik kimittuunik nioqquteqartarnek sivitsorneqarpoq (Ataasinngornermiit tallimannngornermut nal. 09.00-miit 18.00-mut kiisalu arfininngornikkut nal. 09.00-miit 13.00-mut). Peqataanilli imigassanik kimikittunik nioqquteqartarnek sivikillineqarpoq, imigassanik kimittuunik nioqquteqartarnek assigilerlugu. Ataatsimut isigalugu allannguinerit kinguneranik imigassanik eqqussuineq apparparpoq. Ukioq 2000-mi agguaqatigiisillugu eqqunneqartarpoq imigassaq 9,9 liiteri inummut ataatsimut, 2001-mi taanna 9,2 liiteriusimavoq. Imigassanilli kimittuunik nioqquteqartarnerup sivitsorneqarnera taamaallaat suunngitsumik ataatsimut atuinerinik qaffariartitsivoq (viinnimik imernek 6,5 %-nik qaffariarpoq, imigassanilli kimittuunik atineq 5,5 %-nik apparparluni). Imigassarli kimittoq viinnili eqqarsaatigalugit allannguut ima mikitigaaq, Kalaallit Nunaanni naatsorsueqqissaartarfik naapertorlugu isumaqarsinnaalluni quersuarni uninngasuutit nikinnerattut.

Nioqquteqartarfiit sivitsornerisa kinguneranik imigassanik kimittuunik kimikittunilluunniit nioqquteqaneq qaffariassanersoq imaluunniit paarlattuanik imigassamik atuineq apparriassanersoq imaluunniit aalakuupallanniarluni imertarneq milleriassanersoq pillugu

apeqqummut tunnagatillugu tusarniaanermut atatillugu akissutigineqartuni (Takuuk titarnertaaq 8) erserpoq naatsorsuutiginerqartut allanngorartut.

6. Innuttaasunut kingunissai

Inatsisissatut siunnersuutip periarfissaqalersippaa niuertarfinni imigassanik kimittuunik kimikittunillu piffissami sivilunerusumi pisisinnaalernissaq tallimannngornikkut aamma arfininnngornikkut.

7. Allat kingunerusussat pingaarutillit

Naalagaaffeqatigiinnermut inatsisissatut siunnersuut kinguneqassanngilaq imaluunniit Namminersorluni Oqartussaanerup atuutsikkiartornerata nangeqqinnerani.

8. Oqartussaaffinnut kattuffinnullu tusarniaaneq

Aalajangiiffisassatut siunnersuutip, inatsisissatut siunnersuutip atulersinniagaata - ilusilersoqqaarnerani, tassa sapaatip akunnerata ulluini tamani imigassamik kimittuunik kimikittunillu nioqquteqartarnerup nalunaaqutaq 21.00-p tungaanut ammatinneqartalernissaanut siunnersuut - tusarniaassutigineqarnikuuvoq makkununga piffissami ulloq 23. maajimiit 2012-mi 1. juuli 2012-p tungaanut:

- KANUKOKA
- Kommune Kujalleq
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Qeqqata Kommunua
- Qaasuitsup Kommunua
- Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (S.I.K.)
- Imak
- Atorfillit Kattuffiat, AK
- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat/Grønlands Arbejdsgiverforening
- NUSUKA
- Sanningasoq Tungujortoq/Blå Kors
- Imigassaq ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit/Alkohol- og Narkotikarådet
- Politimesteren i Grønland
- Meeqqat illersuisuat/ Børnetalsmanden
- NAKUUSA
- Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit/Grønlands Forbrugerråd
- Arctic Import
- Kalaallit Nunaanni Brugseni

- Pisiffik og Pilersuisoq

Tusarniaaneq ingerlanneqarpoq Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititap suliakkiineratigut. Ataatsimiititaliap tusarniaanermut atatillugu akissutinik makkunanga tigusaqarpoq:

- Qeqqata Kommunia
- Qaasuitsup Kommunia
- Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (S.I.K.)
- Atorfillit Kattuffiat, AK
- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat/Grønlands Arbejdsgiverforening
- Sanningasoq Tungujortoq/Blå Kors
- Imigassaq ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit/Alkohol- og Narkotikarådet
- Politimesteren i Grønland
- Pisiffik

Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliap tusarniaanissaq sioqqullugu Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata akunnittarfinnut neriniartarfinnut takornarianullu brancheudvalgianit saaffiginnissummik tigusaqarpoq. Kiisalu aamma ataatsimiititaliap Ilaqutariinnermut, Kulturimut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfimmit tusarniaanermut atatillugu akissummik tigusaqarpoq.

Tusarniaanermut atatillugu akissutit tullituuni eqikkarneqassapput. Siunnersuuteqartup pineqartumut oqaaseqaatai ilanngunneqarput uingasumik allallugit.

Pisiffiup imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi ammasarfiit sivitsoqarnissaat ilalerluarppaa.

Pisiffiup naatsorsuutiginnilaa taamatut sivitsuinerup kinguneriumaaraa annertunerusumik tunisaqartalernissaq taamaakkaluartorli periarfissaqarsoraa pisisartunut annertunerulaartumik tunisaqartalernissani, maannamut niuertarfiit matoqqatillugit neriniartarfinnut imerniartarfinnullu tuttartut ilaannik.

Tamatuma saniatigut Pisiffiup naatsorsuutigaa pisiniat aalaakkaanerulernissaat ilamagaa, matunngilaattaani ulapputtarneq pilertassanngippat. Tamanna pisinianut sulisunullu iluaqutaassaaq.

Ammasarfiit sivitsoqarnerisa imigassap pissusissamisoornerusumik eqqissisimanerusumillu atorneqalerneranik kinguneqarnissaa Pisiffiup qularutiginnilaa. Ullumikkut pisisartut sapaatip akunnerata naanerani pulaartoqarnissaminut

eqqanaarsartarput, viinnili pisiarineqareeraangat ussernartorsiornarsinnaasarpog ammaannarnissaa aamma pulaartut takkussimannikkaluarpataluunniit. Imigassamilli nioqquteqarnissamat ammasarfiilli sivitsornerisigut amerlanerusunik pisinissaq killilersimaarneqassaaq: pisiat ajornannginnerusumik ilaneqarsinnaalissapput pisariaqartitsineq takkukkaangat.

Pisiffiulli naatsorsuutiginnilaa ammasarfiit sivitsornerisigut imeriaaseq aamma aalakoorniaannarluni imertarneq allanngorumaartoq. Tassani Pisiffik isumaqarpoq imigassap nuannaarniutitut atulernissaanut qaammarsaaneq aqutissaasoq aalakoorniaannarluni imigassatut atorunnaarlugu. Pisiffiup erseqqissarpaa, Pisiffiup pisarnermisut inunnut aalakoortunut imigassamik aalakoornartortalimmik nioqquteqaqqusaannginnerup nakkutigilluarnissaa aalajangiusimaniarlugu.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata akunnittarfiit aamma neriartarfiit pillugit ataatsimiititaliaata imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnerup sivitsorneqarnissaa pitsaasutut isigaa. Sulisitsisulli Peqatigiiffiata oqaatigaa branchimi ataasiakkaat isumaqartut piffissap imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartarfiusup sivitsorneqarnissaa naapertuutinngitsoq. Tassani pineqarput niuertarfiit mikinerit immikkut nioqquteqartartut.

Niuertarfissuit naliginnaasumik ataatsimoortumik nioqquteqartartut angisuut sulisitsisut peqatigiiffianut ilaasortaasut, nalilerpaat, ammasarfinnik sivitsuinerup kinguneranik imigassat tunineqartartut amerlinaviannngitsut, paarlattuanillu ammasarfiup nalaani nioqquteqartarneq naapertuunnerusumik agguarneqartalerumaartoq. Akunnittarfiit neriniartarfiillu naatsorsuutigaat, nioqquteqartarnerup sivitsornerata kingorna matunngitsiarnerup siorna imigassarsiniarlutik ingasattajaarlutik siuleriiaartut annikilliumaartut. Aammattaaq imigassarsiniarnissamat sivilunerusumik piffissaqalernerup ajornaannerulersissavaa niuertut nioqquteqarnerminnut nakkutilliilluarnernulernissaat, tassunga ilaalluni assersuutigalugu ukiumikkut inuuttut pisitittannginnissaat.

Niuertarfissuit naliginnaasumik ataatsimoortumik nioqquteqartartut ilisimatitsissutigaa, siunertarinngikkitsik niuertarfiutimik sivilunerusumik ammasalernissaa aalajangerneqassagaluarpat imigassanik aalakoornartortalinnik pisiniarsinnaatitaanerup sivitsorneqarnissaa. Siornatigut ammasarfinnik sivitsuisarnerni misilittakkat takutippaat, ammasarfiit sivitsorneqaraluaangata tunisat annertusineq ajortut.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata akunnittarfiit aamma neriartarfiit pillugit ataatsimiititaliaa

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata akunnittarfiit aamma neriartarfiit pillugit ataatsimiititaliaa isumaqarpoq upperiatsajanerussasoq isumaqaraanni ammasarfiit

sivitsorneqaraluarpata imernej annertusinaviangitsoq, taamaallaat pisiniartut siammarnaruinnarumaartut. Ataatsimiititaliap immikkut naasorsuutigaa "soraarnermi ataasinnguartortarnej" annertusiumaartoq, ammasarfiit sivitsornerisigut periarfissarissaarnerulerpat pisiniaqqinnissaq puussiap imaarunnerata kingorna. Aamma ataatsimiititaliap naasorsuutigaa, fiistimut piareersarluni atasinnguartortarnerit aallartiaanerusalerumaartut kiisalu peqataasut imigassanik aalakoornartortalinnik imertarnerat annertusiumaartoq ullumikkut naleqqiullugu.

Naallu ataatsimiititaliap ammasarfiit sivitsorneqarnissaat annertuumik sullivinnut ilaasortanut ulorianartorsioritisisinnaasutut isiginngikkaluaraa, minnerunngitsumik neriniartarfiit eqqarsaatigalugit, taamaakkaluartoq taamatut sivitsuineq niuertarfimmut sulisoqarnermullu sunniuteqannigtsoortussaangilaq.

Ataatsimiititaliap immikkoortumi inatsisip atuuttup naleqqussarnissaanut arlalinnik kissaatinik saqqummiussaqaarpoq imigassanik nioqquteqarnerup sivitsorneqarsinnaaneranut atatilugu.

Inatsisissatut siunnersuummi matumani taamaallaat siunertaavoq aalajangiiffigisassatut siunnersuutip Inatsisartuni akuerineqareersup piviusunngortinneqarnissaa. Taamaattumik Naalackersuisut namminneq nalilissavaat, ataatsimiititaliamit saqqummiunneqartut kissaatit, akuerineqassanersut, taamaattoqassappallu tamanna pissaaq inatsisissatut siunnersuummut allannguutissanik saqqummiussaqaarnikkut imaluunniit immikkoortumi inatsimmi kingusinnerusukkut nutarterinikkut.

Sanningasoq Tungujortup /Blå Korsip imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnerup sivitsorneqarnissaa ilalerlugu oqaaseqaarpoq, peqatigiiffiup naasorsuutigimmagu, taamatut sivitsuinerup atuisartut periarfissarissaartinnerulerumaarai pisiniarnissaannut eqqissisimanerusumik tuaviupilunngikkaluarluni.

Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat (S.I.K.)

SIK isumaqarpoq periarfissaqartariaqartoq niuertarfinni imigassanik aalakoornartortalinnik pisisinnaanissaq ammasarfiit naliginnaasut iluanni aamma tamanna naliginnaanerusumik imeriaaseqalernissamut ilapittuutaasinnaasoq. Maannakkut nioqquteqarnerup nalaani killilersuinerit imigassamik aalakoornartortalimmik ataatsikkorsuaq annertuumik pisinissamut kaammattuipput, tamannalu kinguneqartarpoq killeqanngitsorsuarmik imertarnermut.

SIK-p ilisimalluarpai killeqanngitsumik aalakoornartortalinnik imertarnerup kingunerisinnaasai aamma tapersersorpaa imigassartornerup appartinnissaa. SIK-li isumaqarpoq sakkut allat atorineqartariaqartut nioqquteqarsinnaaneremut piffissanik

killilersuinerup kingunerisinnaammagu "anngiortumik nioqquteqartalerneq" imigassaq nioqqutigineqartarluni akisuupilussuanngorlugu.

Qaasuitsup Kommuniata nalunaarutigaa, kommunip siunnersuut innuttaasut sapaatip akunnerisa 18-ani ataatsimiisinneqarneranni qaqqinneqarsimasoq, tassanilu amerlanerussuteqartut siunnersuut ilalersimagaat, ikinnerussuteqartullu akerliusimasut, ikinnerussuteqartunillu ernummatigineqarsimasoq sumiginnakkat amerleriaqqissinnaanerat.

Qeqqata Kommuniata nalunaarutigaa, siunnersuut kommunalbestyrelsimi oqaluuserineqarsimasoq. Inuit Ataqtiginiinnit siunnersuut itigartinneqarpoq innersuussutigineqarluni imigassanik atonerluineq pillugu sulii pinaveersaartitsinissap pisariaqarnera kiisalu takujuminaatsinneqartoq imigassat aalakoornartortalit nioqqutigineqarnerisa sivitsorneqarnissaat sooq pisariaqarnersoq. Siumup Atassutillu piffissap nioqquteqartarfiup sivitsorneqarnissaat ilalrpaat innersuussutigalugu misilittagaareersut taamani imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaaneq sivitsorneqarmat nal. 12.00-miit 09.00-mut. Aamma taamani ernummatigineqarpoq nioqquteqarnerup sivitsornerata kinguneranik imigassartorerup alleriarnissaa. Nioqquteqarnerulli sivitsorneqarnera malitseqartinneqarpoq qaammarsaanermik annertuumik taamatullu aamma imigassamut katsorsaaviit pilersinneqarlutik, kinguneranik imigassartorneq appariarpoq.

Imigassaq ikiaroomartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit

Imigassaq ikiaroomartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit tikkuarpaat, imigassamik atonerluineq inuiaqatigiit innuttaasullu peqqinnissaannut ajoqutaasoq annertoq aamma ajornartorsiut ajorseriartinneqarsinnaasoq, nioqquteqarnermi ammasarfiit sivitsorneqassappata.

Siunnersuisoqatigiit taamaasillutik innersuussutigaat, imigassanik nioqquteqarnermi killilersuinerit uppenarsaatissartalimmik atuinnermut sunniuteqartarnerat: killilimmik pisisinnaanerup kingunerisarpaa annikinnerusumik atuneq.

Innersuussutigineqarpoq titarnertaaq 5-mi allassimasut.

Siunnersuisoqatigiit aamma innersuussutigaat ammasarfimmik sivitsuinikkut "soraareernerup kingorna ataasinnguartortarneq" annertunerulersinnaasoq aalakuulipallanniarluni imernermut ilapituutitut. Inunnut aalakoortunut imigassanik nioqquteqarnissaq inerteqqutaagaluarpoq, kisiannili pisarpoq. Siunnersuisoqatigiit tassunga atatillugu tikkuarpaat sualummik pisiniartitsisut inuusuttut ajornartorsiutigisinnaasaraat pisinianut aalakoortunut naaggaarnissartik, kusanaallisarmata kammannialerlutillu. Siunnersuisoqatigiit taamaattumik

tikkuarpaat nioqquteqartarfiit sivitsorneqassappata imigassanik pisiniartitsisinnaasut ukiui qaffanneqartariaqartoq 21-nut.

Inatsisartut inatsisaanni § 18 imm. 1 naapertorlugu Imigassanik kimittuunik kimikitsunilluunniit inunnut 18-inik ukioqalersimanningsunut imaluunniit aalakoortunut nioqquteqarneq sassaallernerluunniit inerteqqutaavoq. Aalajangersagaq malinneqartuuppat taava imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi ammasarfiit sivitsorneqarnissaannut siunnersuutip nassatarinavianngikkaluarpaa imigassanik pisiniaqqittarnissaq aalakuupallanniarluni. Aalajangersagaq unioqutinneqartillugu akiligassiiisoqarsinnaavoq taamatullu imigassallersinnaanermut akuersissut arsaarinnissutigineqarallarsinnaavoq imaluunniit arsaarinnissutigivinneqarsinnaavoq, inatsisartut inatsisaanni § 6 malinneqarsimanngippat.

Piniartitsisut imigassanik pisiniartitsisinnaasut angajulliunerunissaat eqqarsaatigalugu innersuussutigineqassapput tusarniaanermut atatillugu Ilaqutariinnermut, Kulturimut, Ilageeqarnermut Naligiisitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup akissutaa.

Naggataatigut siunnersuisoqatigiit oqaatigaat ammasarfiit sivitsorneqarnerat politikikkut oqariartuutigineqartartunut paatsuugatitsilersinnaasoq, piffissami matumani Naalakkersuisut pilersaarutaasa nassuiaataannilu tikkuarneqartarmata imigassamik atuinerup minnerunngitsumillu aalakuupallanniarluni imertarnerup kingunerisartagai.

Inatsisissatut siunnersuutip siunertarinnngilluinnarpaa imigassamik atuinermik allisisiniarnissaq (imaluunniit atornerluinermik). Paarlattuanik kissaatigineqarpoq, siunnersuutip kinguneranik pisiniartarneq allannngortinneqarumaartoq, pisiniat ataatsikkut amerlasoorsuarnik pisiniartarunnaarsillugit. Imigassarsiniarnermi piffissaq killeqarnerugallartillugu taava atuisut annertuumik pisiniarusunnerusarput, periarfissaqarallartilluni. Taamatut pisiniariaaseqarnerup akisussaassusilimmik imigassartornissaq siuarsarnavianngilaa: Puujaasaq ataaseq marlulluunniit ammarneqareeraangata amerlanngillat imminut aqussinnaasut puijaasat uninngatiinnarnissaannut.

Siunnersuisoqatigiit peqataanik assortorpaat tunngavilersuutigineqartoq, tassalu ammasarfiit sivitsornerisigut amerlavallaat ataatsikkut pisiniartarnerat millisinneqarumaartoq, matunissaq sioqqutitsiarlugu. Maannakkut imeriaaseq tunngavigalugu nioqquteqarnerup matulernerani ajornartorsiuteqartuortoqartussaavoq, nioqquteqarneq qassinulluunniit matussagaluarpat.

Kalaallit Nunaanni politimesterip siunnersuut ilalinngilaa. Politimesterip tassani annermik tunngavilersuutigaa inuit inuttut annertuumik ajornartorsiutillit aalakuulipallanniarlutik annertuumik imigassamik imipallattarnerisa suli annerulersinnaanera, ullumimut

naleqqiullugu niuertarfinni akit atorlugit piffissami sivisunerusumi imigassarsinissaq periarfissaalissappat. Politimesterip nalilerpaa, tamatuma ilaatigut kingunerisinnaagaa, meeqqat, inuusuttut inersimasullu suli amerlanerusut allat aalakuulipallanniarlutik imipallattarnerannit sakkortuumik ajoqusersorneqartarumaartut - tassani ilaalluni toqqissisimannginneq pinerlunnerlu. Aamma politimesterip tikkuarpaa maannamut naleqqiullugu imigassanik nioqquteqarnermi ammasarfiit sivitsornerata isumaqalersitsisinnaanera.

Imigassaq ikiaroorartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit tusarniaanermut atatillugu akissutaat innersuussutigineqarput.

Ilaqutariinnermut, Kulturimut, Ilageeqarnermut Naligiisitaanermullu Naalackersuisoqarfiup kissaatigaa maannakkut ammasarfiit aalajangiusimaneqarnissaat. Aammali eqqarsaatigineqarsinnaavoq ataasinngornermiit tallimanngornermut ammasarfiit nal. 19.00-mut sivitsorneqarsinnaanissaat arfinngornikkullu nal. 15.00-mut. Naalackersuisoqarfili isumaqarpoq pingaaruteqartoq, arfininngornikkut ualikkut sapaammilu imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartoqartannginnissaa. Ilaqutariit meerartallit innuttaasullu niuertarfiit eqqaanni aalakkuttunik takusaqaratik ulloqarsinnaasariaqarput.

Naalackersuisoqarfiup peqataanik ujartorpai inunnt aalakooreersunut imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqartoqartillugu, niuertarfinnut unioqqutitsisunut sakkortunerusumik pillaaasoqartalernissaa assersuutigalugu mianersoqqussummik tunisioqartalarluni imaluunniit imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarsinnaanermut akuersisummik arsaarisioqarluni. Aamma eqqarsaatigineqarsinnaavoq niuertitsisut, imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermik suliaqartut ukiuisa 18-niik 21-nut qaffanneqarsinnaanerat.

Inatsisartut inatsisaanni § 18 imm. 1 naapertorlugu Imigassanik kimittuunik kimikitsunilluunniit inunnt 18-inik ukioqalersimanningsunut imaluunniit aalakoortunut nioqquteqarneq sassaallernerluunniit inerteqqutaavoq,

Inatsisartut Inatsisaanni § 27 imm. 1 naapertorugu aalajangersakkanik unioqqutitsisut akiligassinneqarsinnaapput. Akuersisummik peqartoq akiligassinneqarsinnaavoq, taanna akisussaatillugu, takuuk § 27 imm. 4. Pisorli aamma inatsisartut inatsisaanni § 6-mut attuumassuteqarpat aamma imigassallersinnaanermut akuersissut piffissami killilimmi imaluunniit atoqqittussaajunnaarlugu arsaarinnissutigineqarsinnaavoq. Pisariaqarporli sullivik imatut aqunneqarsimassasoq, erngunneq siuarsarneqarsimalluni, politiit siusinnerusukkut akuersisummik peqartumut mianersoqqussummik tunniussaqaarsimassasut

kiisalu aalajangersakkt, kommunalbetyrelsimit aalajangersarneqarsimasut pissutsit taaneqartut pinaveersaartinniarlugit unioqquatinneqarsimassasut.

Imigassamik aalakoornartulinnik nioqquteqartarnek sassaallertarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi niuertitsisut qanoq ukioqarnissaat pillugu allassimasoqanngilaq. Siunnersuuteqaartup ilisimannigilaa allanik malittarisassaqaarnersoq imaqartunik imigassanik aalakoornartortalinnik pisiniartitsisut minnerpaamik 18-nik ukioqassasut. Kalaallit Nunaanni inuusuttut sulinerat pillugu nalunaarummi aalajangersagaqarpoq, siunertarineqarluni sulinerup nalaani inuusuttut 18-t inorlugit ukiullit persuttarneqannginnissaannut aamma tillinniarfigineqannginnissaannut il.il. illersorneqarnissaat. Nalunaarummi § 13 imm. 5-mi aalajangersarnqarpoq inuusuttut suliaqartinneqassanngitsut persuttarneqarnissaminut ulorianartorsiorfigisinnaasaminni, taamatullu suliaqassagunik inersimasumik suleqateqartariaqartut minnerpaamik 18-nik ukiulimmik. §13 imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq inuusuttut 18-t inorlugit ukiullit kioskini assigisaannilu sulisinneqartassanngitsut nal. 18.00-p aamma nal. 6.00-p akornanni ulluinnarni aamma nal. 14.00-p kiisalu nal. 6.00-p akornanni arfininngornikkut, sapaatikku nalliuttunilu, taamatullu suliaqassagunik inersimasumik suleqateqartariaqartut minnerpaamik 18-nik ukiulimmik

Inatsisissatut siunnersuummi matumani taamaallaat siunertarineqarpoq aalajangiiffigisassatut siunnersuutip, Inatsisartut aalajangerneqareersup, piviusunngortinneqarnissaa. Naalakkersuisut isumaqarpata inatsisinik atortitsinermi allannqortoqarsimasoq, taava Naalakkersuisut allannguutissanik siunnersuuteqassapput, inatsisissatut siunnersuummut allannguutissamik saqqummiussaqaarneq aqqutigalugu imaluunniit immikkoortumi inatsisip kingusinnerusukku nutarternera aqqutigalugu.

Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa, Kalaallit Nunaanni imeriaaseqarnerup ilisarnaatigigaa aalakuupallanniarluni imertarneq kiisalu imigassamik atuinnermut persuttaaneq, ajunaarnerit, imminut toqunnerit, kinguaassiutitigut kanngutsaattuliornerit aamma meeqqanik sumiginnaaneq pillugit ajornartorsiutit imigassamik atuinnermut attuumassuteqartut sualummik aalakuupallanniarluni imertarnermut. Imeriaaseq eqqarsaatigalugu naalakkersuisoqarfiup ernummatigaa, ammasarfiit sivitsorneqarnerisigut aalakuupallanniarluni imertarneq annertusiumaartoq, pisiareriikka ilaqqinnissaannut periarfissaq pitsaanerulertussaammat.

Imigassaq ikiaroornartullu pillugit Siunnersuisoqatigiit/Alkohol- og Narkotikarådip tusarniaanermut atatillugu oqaaseqaatai innersuussutigineqarput.

Titarnertaaq 1-mi oqaaseqaatini nalinnaasuni oqaatigineqareersutut Naalakkersuisut UKA 2016-mi imigassat aalakoornartortalit pillugit siunnersuummik Inatsisartunut saqqummiussipput (UKA 2016/122) Inatsisissatut siunnersuutip §§ 38 aamma 39-ata imarai

imigassanik aalakoornartortalinnik nioqquteqarnermi piffissap sivitsorneqarnissaa. 2016-mili siunnersuummi taamaallaat nioqquteqarnermut piffissaq sivitsorneqarpoq imigassat aalakoornartortalit 16 volumenprocent tikillugu kimittussusillit eqqarsaatigalugit taavalu piffissaq nioqquteqarfiusinnaasoq tallimanngornikkut taamaallaat nal. 20.00-mut sivitsorneqarpoq arfininnngornikkullu sivitsorneqarluni nal. 16.00-mut. 2012-mi Inatsisartut aalajangiiffigisaani Naalakkersuisut peqquneqarput piffissaq nioqquteqartarfik sivitsorneqassasoq tallimannngornikkut arfininnngornikkullu nal. 21.00-p tungaanut, eqqarsaatigalugit imigassat kimittuut kimikittullu. Paarlattuanik 2016-mi siunnersuumi aamma piffissaq nioqquteqarfiusinnaasoq sivitsorneqarpoq ataasinngornermiit sisamanngornermut nal. 20.00 tungaanut ammasartussanngorlugu taamaallaalli eqqarsaatigalugit imigassat 16 volumenprocent angullugu kimittussusillit.

2016-mi inatsisissatut siunnersuut tusarniaassutigineqarpoq piffissami 28. aprilimiit 2. juuni 2016-mut. Tusarniaanermut akissutit misissorniaaraanni innersuussutigineqarout inatsimmut oqaaseqaatinut ilangussat, inatsisissatut siunnersuummut atasut. (EM2016/122).

Inatsisissatut siunnersuutip aalajangersagaanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-mut

Nr. 1-mut

Aalajangersakkat kinguneranik, imigassanik kimittuunik nioqquteqartarnermut piffissarititaasoq sivitsorneqassaaq, nioqquteqarneq tallimannngornikkut arfininnngornikkullu pisalersillugu nal. 21.00-p tungaanut.

Nr. 2-mut

Aalajangersakkat kinguneranik, imigassanik kimikittunik nioqquteqartarnermut piffissarititaasoq sivitsorneqassaaq, nioqquteqarneq tallimannngornikkut arfininnngornikkullu pisalersillugu nal. 21.00-p tungaanut.

Til § 2

Siunnersuutigineqassaaq Inatsisartut Inatsisaat atuutsinneqalissasoq ulloq 1. agusti 2017 aallarnerfigalugu.